

Kvittering på innsendt svar på Kultur- og likestillingsdepartementet inviterer til innspill om AgoraEU

Saksnummer: 26/1900

Sak: Kultur- og likestillingsdepartementet inviterer til innspill om AgoraEU

Levert: 03.06.2026 12:14

Svartype: Med merknader

Jeg svarer som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: Norsk Skuespillerforbund og Norsk filmforbund

Kontaktperson: Jannicke Remsøy

Kontakt e-post: jannicke@skuespillerforbund.no

Norsk Skuespillerforbund og Norsk filmforbund mener norsk deltakelse i AgoraEU vil være av stor betydning for norsk scenekunst, film og audiovisuelle sektor, samt for det frie kunst- og kulturfeltets muligheter til å delta i europeiske samarbeid i årene som kommer.

Gjennom deltakelsen i Kreativt Europa har norske kultur- og medieaktører fått tilgang til finansiering, nettverk, kompetanseutvikling og internasjonale samarbeidsarenaer som styrker kunstnerisk kvalitet, mobilitet og bærekraft. For skuespillere, filmarbeidere og andre kunstnere har dette bidratt til økt internasjonal synlighet, flere produksjonssamarbeid og bedre tilgang til det europeiske arbeidsmarkedet.

Erfaringene fra Kreativt Europa viser samtidig at verdien av deltakelse strekker seg langt utover den direkte økonomiske støtten. Programmet har bidratt til kompetanseutvikling, internasjonale nettverk, mobilitet og langsiktige samarbeidsrelasjoner som ellers ville vært krevende å etablere. Deltakelse gir også tilgang til viktige europeiske møteplasser og fungerer som et kvalitetsstempel som kan styrke norske aktørers muligheter til å utvikle og realisere prosjekter.

At AgoraEU samler kultur, medier, demokrati, likestilling og sivilsamfunn i én programstruktur, gir viktige muligheter for økt samarbeid på tvers av sektorer og en sterkere forståelse av kulturens rolle i demokratibyggning og samfunnsutvikling. Mange av utfordringene kunst- og kultursektoren står overfor - som kunstnerisk frihet, digitalisering, kunstig intelligens, desinformasjon, demokratisk deltakelse og likestilling - kan ikke løses innenfor én sektor alene.

I en tid hvor kunstnerisk frihet, ytringsfrihet og frie medier utfordres flere steder i Europa, er det avgjørende at Norge deltar aktivt i europeiske samarbeidsstrukturer som forsvaret demokratiske verdier og kulturelt mangfold. Norsk deltakelse i AgoraEU handler derfor ikke bare om tilgang til finansiering, men også om å være en del av et europeisk verdifelleskap bygget på demokrati, menneskerettigheter, ytringsfrihet og internasjonalt samarbeid.

Utviklingen i Europa viser at demokrati, ytringsfrihet og et sterkt sivilsamfunn ikke kan tas for gitt. AgoraEU kan bidra til å styrke samarbeidet mellom kultursektoren, mediene, myndigheter og sivilsamfunnet i møte med utfordringer som

desinformasjon, polarisering, digital vold og press mot kunstnerisk og redaksjonell frihet.

Norsk Skuespillerforbund og Norsk filmforbund vil samtidig understreke betydningen av at AgoraEU viderefører de sterke sidene ved dagens MEDIA-program. Langsiktige og forutsigbare støtteordninger har vært avgjørende for utviklingen av europeisk film, TV-drama og andre audiovisuelle produksjoner, og har bidratt til et mangfold av europeiske fortellinger og kunstneriske uttrykk.

Manglende norsk deltakelse vil kunne svekke norske aktørers konkurransekraft og redusere tilgangen til europeiske nettverk, finansieringsordninger og strategiske samarbeid. Dette vil særlig kunne ramme frilansbaserte kunst- og kulturmiljøer, som allerede opererer med begrensede ressurser og høy økonomisk usikkerhet.

Deltakelse gir dessuten norske aktører tilgang til samarbeidspartnere over hele Europa og styrker mulighetene for kunstnerisk samarbeid, kompetanseutveksling og publikumsutvikling. Uten deltakelse risikerer Norge også å miste innflytelse over utviklingen av europeisk kultur- og mediepolitikk i en tid hvor stadig flere rammevilkår utformes på europeisk nivå.

Dette gjelder særlig spørsmål knyttet til kunstig intelligens, plattformøkonomi, opphavsrett, mediemangfold og kunstneres arbeidsvilkår. Når reguleringer og politikkutvikling i økende grad skjer i europeisk sammenheng, er det viktig at Norge deltar i arenaene hvor diskusjonene og beslutningene finner sted.

Norsk Skuespillerforbund og Norsk filmforbund vil særlig fremheve følgende dersom Norge går inn i AgoraEU:

- Kultur- og kunstfeltet må ikke svekkes innenfor et bredere program der flere politikkområder konkurrerer om oppmerksomhet og ressurser. Kunst og kultur må fortsatt ha tydelige og dedikerte finansieringsordninger.
- Den audiovisuelle sektoren må sikres en forutsigbar finansieringsramme. Erfaringene fra MEDIA-programmet viser at langsiktige og øremerkede midler er avgjørende for utviklingen av film, TV-drama og andre audiovisuelle produksjoner.
- Kunstnerisk frihet og gode arbeidsvilkår for kunstnere og kulturarbeidere bør være tydelige prioriteringer i programmet.
- Støtten til uavhengige kultur- og medieaktører må videreføres og styrkes. Uavhengige produsenter, kunstnere og kulturinstitusjoner er avgjørende for kulturelt mangfold og et demokratisk offentlig ordskifte.
- Offentlig finansiering bør bidra til anstendige arbeidsvilkår og rettferdig vederlag. Krav om rimelig betaling og bærekraftige kunstnerkarrierer bør integreres i programmets mål og tildelingskriterier.
- Søknadsprosesser og administrativ byrde må ikke bli så omfattende at mindre aktører stenges ute. Ordningene må være reelt tilgjengelige også for frie kunstnere og små organisasjoner.
- Norske myndigheter bør prioritere god informasjon, veiledning og mobilisering for å sikre bred deltakelse fra hele kulturfeltet.
- Det må rettes særlig oppmerksomhet mot hvordan digitalisering, kunstig intelligens og nye distribusjonsformer påvirker kulturarbeideres og kunstneres rettigheter, inntektsgrunnlag og kontroll over egne prestasjoner og verk.
- Det bør arbeides for å sikre åpenhet om bruk av kunstig intelligens i offentlig

støttede prosjekter, og for at teknologisk innovasjon skjer på en måte som ivaretar opphavsrett, kunstnerisk integritet og menneskelig skapende virksomhet.

- Dersom Norge vurderer delvis deltakelse, bør kultur- og mediedelen prioriteres høyt, samtidig som gevinsten ved deltakelse innen demokrati, likestilling og sivilsamfunn vurderes nøye.

Norsk Skuespillerforbund og Norsk filmforbund mener samlet sett at norsk deltakelse i AgoraEU vil styrke norsk kulturliv, fremme internasjonalt samarbeid og bidra til et fritt, mangfoldig og demokratisk kunst- og mediefelt i Europa.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.